

Sudeck szindróma

Dr. Tantó Zsuzsanna

Harkány

2010.

SUDECK SYNDROME

Reflex sympathetic dystrophy RSD

Acute bone atrophy

Algodystrophy

Algoneurodystrophy

Migratory osteolysis

Posttraumatic painful osteolysis

Reflex sympathetic dystrophy sy.

Shoulder-hand syndrome

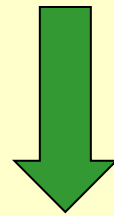
Sympathetic reflex dystrophy

Transient osteoporosis

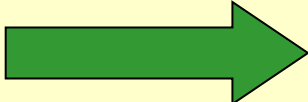
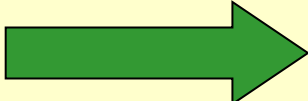
1993. Orlando

Nemzetközi Fájdalom Társaság:

RSD és causalgia

Complex Regional Pain Syndrome

- CRPS I. RSD, Sudeck stb.
- CRPS II. Causalgia idegsérüléssel

Történet

1766. J. Hunter: „Lessons on the Principles of Surgery”. Franciaországban: trauma után az izmok megfogyatkoznak és elerőtlenednek.

1864. S. W. Mitchell: pontos leírását adta a causalgiának.

1867. P. E. Chevallier: „vasomotor idegek bénulása”

1868. J. M. Charcot a hisztériával hozta összefüggésbe

Történet

1897. Július 11-én Sudeck hamburgi sebész rtg. felvételt készített betegről, a rtg. sugár felfedezése után 19 hónappal

1900. Sudeck: a Német Sebésztársaság 29. Kongresszusán: "Über die akute entzündliche Knochenatrophie „

1916. J. Babinski és J. Froment

1926. R. Leriche

1947. R. Fontaine, Steinbrocker

1948. M. Boucher

1968. M. Lequesne

*Jelenleg is sok vizsgálat a világon, de kevés az
evidence based, főleg a terápiás
próbálkozásokkal elért eredményekről.*

1950-2009-ig 41 kontrollált, randomizált vizsgálat, 31,7
beteg/ study

P. Doury, Y. Dirheimer, S. Pattin:

Algodystrophy

*Diagnosis and Therapy of a Frequent
Disease of the Locomotor Apparatus*

Springer-Verlag

1981.

Irodalomjegyzékében 876 hivatkozott
közlemény

- Változó lefolyású, ismeretlen eredetű tünet-együttes
- Fő jellemzői: súlyos fájdalom, duzzanat és vasomotor elváltozások

- Leggyakrabban trauma vagy műtét után
- Egyéb etiológiai tényezők: infekciók, tumorok, diabetes, stroke, myocardialis infarctus, gyógyszerek

Az okok közül nem csak egyetlen felelős önmagában a kialakulásért:

- több együtt

- genetikai predispozíció (HLA DQ1)

- fokozott szimpatikus aktivitás:

hideg kezek,
izzadékonyság,
ájulási hajlam

- depresszió

Gyakoriság:

Fv. trauma után 5%
hemiplegiában 12-20%

Mortalitás: nincs

Race: nem jellemző

3:2= nő:ffi

Átlagéletkor: 49 év

Az RSD súlyossága független a kiváltó októl!!

Algodystrophia pathomechanizmus

érzőideg izgalma

kóros sympatikus válasz

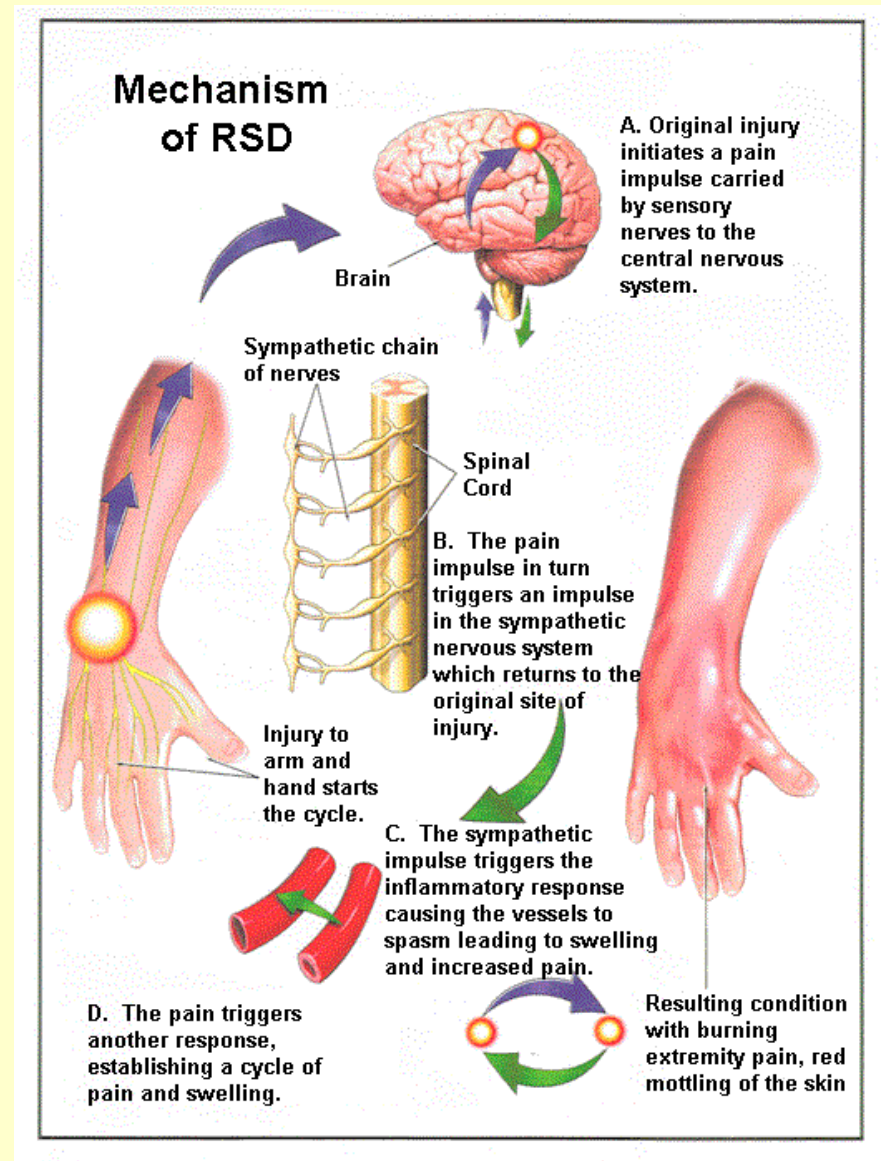
metarteriolák tartós spasmusa

shuntök megnyílása

capilláris stasis

Capillaris stasis következményei:

Hyperpermeabilitás

Plasma exsiccosis

Sludge képződés

Microthrombusok

Stagnáló anoxia

Protein metabolitok akkumulációja

Szöveti acidosis

A permeabilitás tovább nő

A csontokban fokozott bontás
Oedema-fokozott nyomás minden szövetben
Proinflammatorikus anyagok felszaporodása
(serotonin, histamin, bradykinin)

*Mindez fájdalmat okoz - fenntartja a circulus
viciosust*

Sudeck sy. tünetei

I. stádium (pseudoinflammatio)

FÁJDALOM: kínzó, nyugalmi is, mozgás, terhelés fokozza, causalgia esetén érintésre, stressz-hatásra fokozódik, lüktető, égő

DUZZANAT: enyhétől a pseudophlegmonosusig , a fájdalmas területet meghaladja

BŐR: meleg, száraz , pirosas

MOZGÁS és IZOMERŐ: a fájdalom miatt romlik

1. héttől 2-3 hónapig tart

Sudeck sy. tünetei

II. stádium (dystrophiás v. subacut)

- A fájdalom mérséklődik, nyugalmi fájdalom megszűnik, csak erőltetésre fáj
- Duzzanat mérséklődik
- Bőr livid, hűvös, nyirkos
- Szalagok, inak, ízületi tok zsugorodása miatt ízületi mozgáskorlátozottság
- Köröm töredezett, szőrzet megváltozik

4-9 hónapig tart

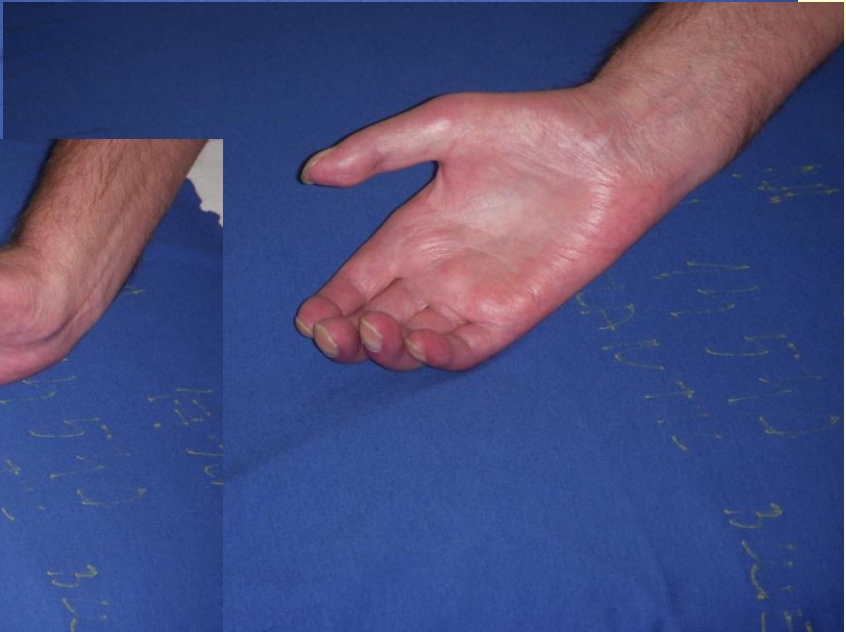
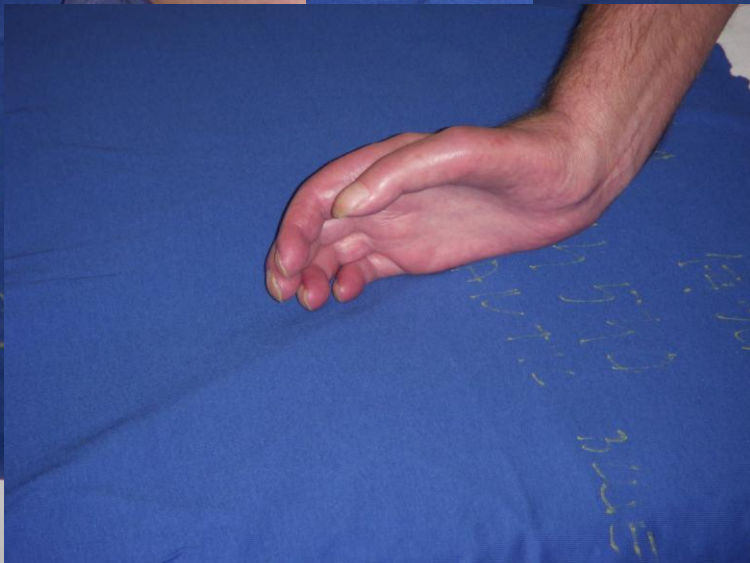
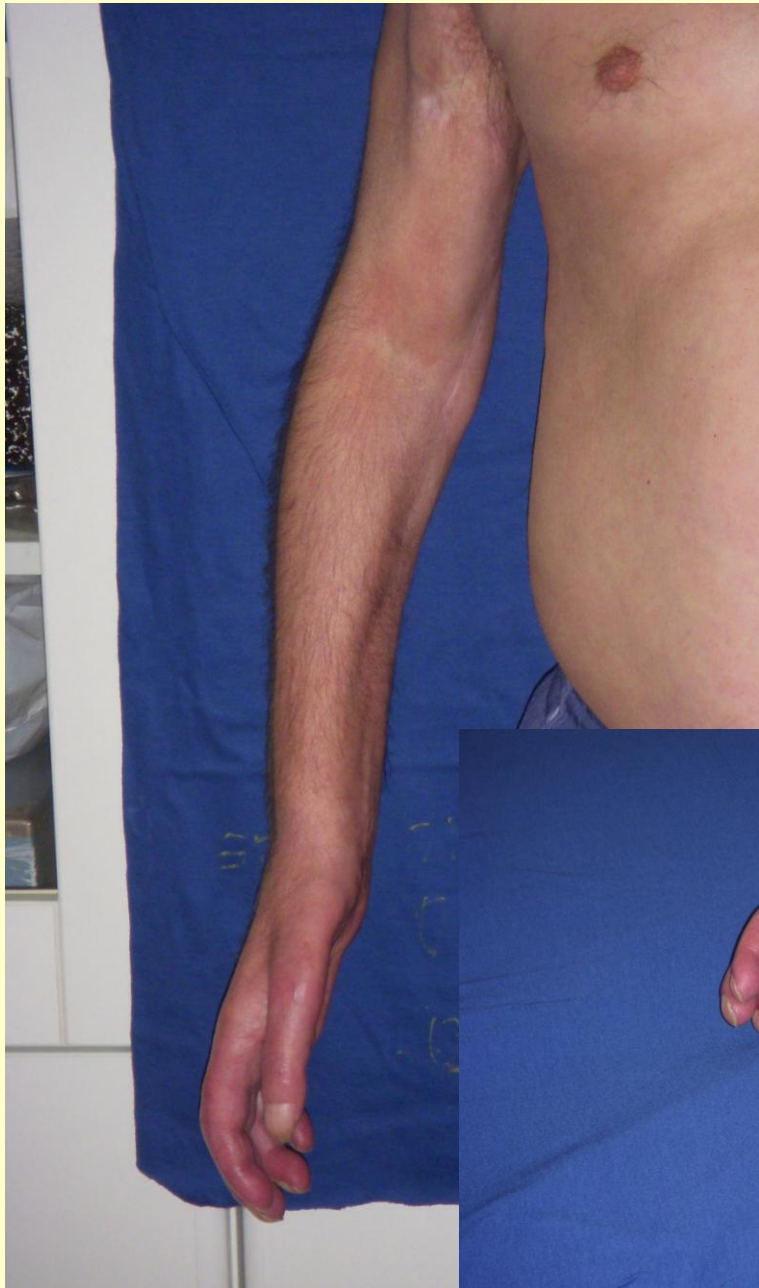
N.J. 68.

Sudeck sy. tünetei

III. stádium (atrofiás)

- Fájdalom változó
- Néha duzzad
- Sápadt, atrofiás bőr és subcutis
- Izületek körül fibrosis
- Kontrakurák
- Tenyéren Dupuytren
- Irreversibilis

Röntgen tünetek:

I. Stádium

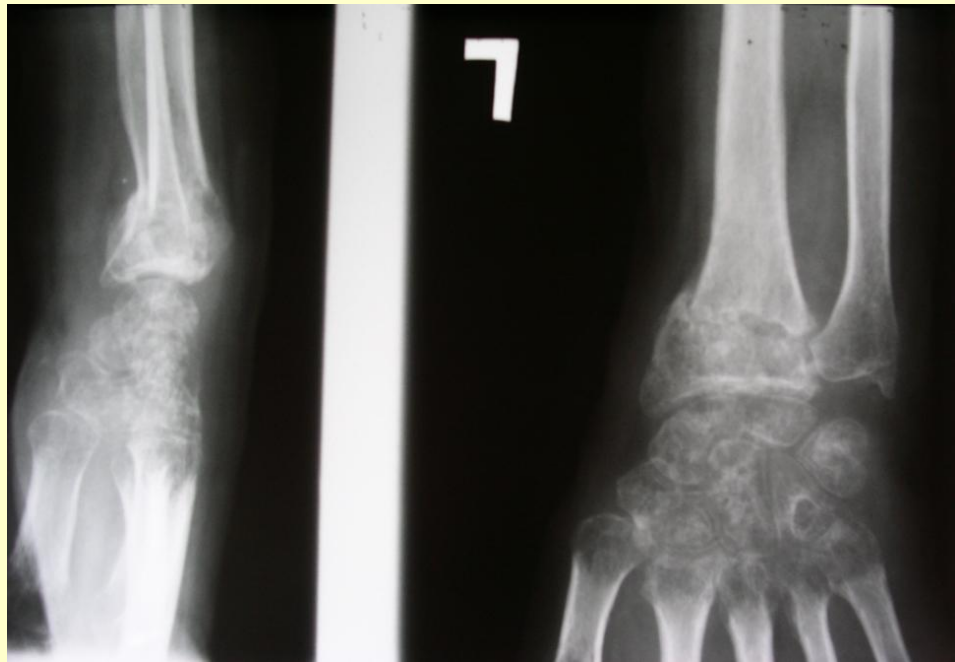
diffuz, nem
jellegzetes
osteoporosis

II. Stádium

foltos atrofia

III. Stádium

hypertofiás atrofia
Corticalis is
elvékonyodik, az
izületi rés ép
marad!!

Egyéb diagnosztikus vizsgálatok:

- Csontdenzitás csökken
- Thermographia
- Csontscintigraphia 3 fázisú: korai, de nem specifikus
- Bőr nyirkosság mérés
- Laboratóriumi eltérés nincs (We, fvs, CRP)
- Láz, nyirokcsomó, általános tünet nincs

Csontdenzitás-változás algodystrophiában

- Corticalisban 10 %-al
- Trabecularis csontokban 25 %-al

Osteoporozisban ekkora denzitáscsökkenés 10 év alatt alakul ki.

A trabeculák nemcsak elvékonyodnak, hanem el is tűnnek.

Gyógyuláskor a megmaradt trabeculák hypertrophizálódnak.

- Nincs abszolút diagnosztikus kritérium
- Nincs bizonyított pathomechanizmus
- Nincs terápiás evidencia és protokoll

A terápia a kezelőorvos szakképzettségétől függ (neurologus, sebész, traumatologus, rheumatologus stb.)

TERÁPIA

Gyógyszeres kezelés:

- **NSAID**-ok csak enyhe fájdalomcsillapítók, inkább opioid adandó
- **Steroid:** korai stádiumban, nagy dosisban (30-40 mg/die 2-4 hétig) drámaian jó, fokozatosan csökkenteni
- **Calcitonin:** pajzsmirigy C sejtjei termelik, Ca reguláló hormon, synth. lazac calcitonin orrspray és inj,formájában.

Direkt érhatása is van, osteoclastokat bénítja, beta-endorphin szintet emeli

- **Vasodilatátorok:**

Clonidin (Catapres) , alfa 2 adrenoreceptor stimuláló,
vasomotor tónus és pulsust csökkenti, nincs
forgalomban Mo-n

Phenoxybenzamin (Dibenzyline)

Prazozin (Minipress)

- **Antidepresszánsok**

- **Biszfoszfónátok**

- **Intrathecalis Baclofen** (GABA receptor antagonista)

- **Sympaticus blockád Lidocainnal:** Fv-on ggl. Stellatum,
AV-on lumbalis

Saját vizsgálatok:

érintett végtagon hyperviscositas van, emiatt adunk Doxiumot

DOXIUM HATÁSAI: A capillaris falra

Hyperpermeabilitás ↓

PLAZMA		VVT		TCT	
Fibrinogen	↓	Aggregáció	↓	Aggregáció	↓
Fibrinolizis	↑	Flexibilitás	↑		
Ödéma	↓	Haemocc.	↓	Hyperviscositas	↓

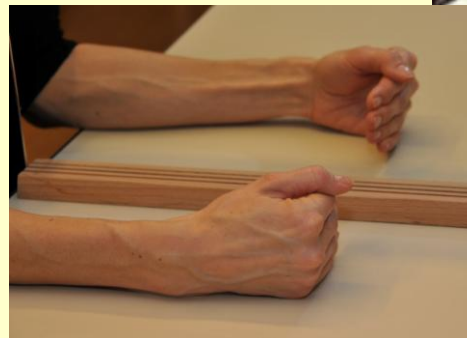
Capillaris occlusio ↓

- **Sebészi vagy kémiai sympathectomia (negatív risk-benefit)**
- **Gerincvelő stimuláció (1/3-nál szövődmény)**
- **Hypnotherápia**
- **Folyamatos extraduralis analgesia**
- **Relaxációs biofeedback**
- **Akupunktura**
- **Subanesthetikus Ketamin infuzio**

FIZIKOTHERÁPIA

I. stádium:

- nyugalomba helyezés, felpolcolás
- Óvatos aktív torna a fájdalom határáig
- Hűvös borogatás
- Brace, többször levenni
- Tükörtherápia

II. Stádium:

- Fokozódó intenzitású gyógytorna a fájdalom határáig
- Balneotherápia
- Massage, elektrotherápia (TENS, magnetotherápia, rekeszes galván)
- Óvatosan bevezetett melegkezelések
- Ergotherápia

III. Stádium:

- melegkezelések (paraffin, iszap)
- balneo-
mechano-
elektrotherápia
- redressziók?
- ergotherápia

Differenciál diagnózis

- Gyulladások, orbánc

- Arthritisek

• Tumorok

HARKÁNYFÜRDŐ 1845-BEN.

Köszönöm a figyelmet!

Természetvizsgálók itt tartott gyűlésének emlékére.